

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **ERIMPEX, s. r. o.**, se sídlem třída Čsl. legií 562, České Velenice, zastoupeného JUDr. Petrem Neubauerem, advokátem se sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2013, čj. KUJCK 2125/2013/OZZL, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 12. 2013, čj. 10 A 17/2013 – 28,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 12. 2013, čj. 10 A 17/2013 – 28, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Městský úřad České Velenice, stavební odbor, rozhodnutím ze dne 20. 9. 2012, čj. 2676/12/SO, předeepsal žalobci odvod ve výši 218 138 Kč za trvalé odnětí zemědělské půdy o výměře 1,5044 ha ze zemědělského půdního fondu na pozemku parc. č. 275/223 v katastrálním území České Velenice [§ 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o ZPF“]. Současně městský úřad zamítl námitky žalobce a uvedl, že v případě nezaplacení odvodu včas a v plné výši, vzniká právnické osobě povinnost hradit penále ve výši 0,05 % dlužné částky za každý den prodlení.

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 1. 2013, čj. KUJCK 2125/2013/OZZL, změnil rozhodnutí městského úřadu tak, že z výroku vypustil text týkající se případného vzniku povinnosti hradit penále a zamítnutí námitek.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který rozsudkem ze dne 30. 12. 2013, čj. 10 A 17/2013 – 28, zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

4. Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

5. Stěžovatel nesouhlasil s krajským soudem, že z napadeného rozhodnutí nebylo zřejmé, zda stěžovatel považoval procesní námitky žalobce za nedůvodné nebo zda se jimi opomněl zabývat. Stěžovatel byl přesvědčen, že se s námitkami žalobce (především s námitkami týkajícími se přerušení řízení a seznámení se s podklady) vypořádal způsobem odpovídajícím obecnému názoru krajského soudu a na podporu tohoto tvrzení citoval příslušnou pasáž napadeného rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí odpovídalo rozsahu přezkumu podle § 89 odst. 2 správního řádu.

6. Dále stěžovatel vytkl krajskému soudu rozpornost odůvodnění v části týkající se posouzení přechodu práv a povinností z žalobce na společnost Viktor Property, s. r. o. Krajský soud nejprve uvedl, že znění zákona nedává prostor pro úvahy, zda došlo ke smluvnímu přechodu práv a povinností vyplývajících ze souhlasu s odnětím půdy. Následně ale připustil, že povinnost platit odvod přešla na společnost Viktor Property, byla-li mezi žalobcem a zmíněnou společností uzavřena dohoda ohledně práv a povinností vyplývajících z rozhodnutí ze dne 18. 9. 2009, sp. zn. Výst. 1968/09/Li, v němž byla zakotvena podmínka, že bude předepsán odvod za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Jinými slovy, krajský soud poučil stěžovatele o tom, že zákonná úprava vylučuje možnost smluvního přechodu práv a povinností, ale zároveň mu uložil, aby v případě rozhodnutí podle zvláštních předpisů takovou dohodu akceptoval.

7. Podle stěžovatele je přechod práv a povinností upraven zvláštním právním předpisem [viz § 2 odst. 2 a § 118 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů].

8. Časovým okamžikem, k němuž je třeba vztáhnout povinnost platit odvod, je právní moc rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů (viz § 10 odst. 1 zákona o ZPF). Pokud byl žalobce oprávněným subjektem z rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů v době nabytí právní moci předmětného rozhodnutí, svědčilo mu nejen právo k odnětí půdy, ale stíhala jej i povinnost platit příslušný odvod.

9. Dále stěžovatel upozornil na novelu zákona o ZPF provedenou zákonem č. 402/2010 Sb., zejm. čl. V bod 2. Připustil ovšem že použití předmětného ustanovení by bylo v posuzované věci sporné s ohledem na nabytí účinnosti tohoto ustanovení až dne 1. 1. 2011, tedy po nabytí právní moci relevantního rozhodnutí vydaného podle zvláštního právního předpisu.

10. Závěrem stěžovatel namítl, že podle závazného právního názoru krajského soudu je subjektem, kterému má stěžovatel uložit povinnost platit odvod, společnost Viktor Property. Respektování tohoto právního názoru by však vedlo k vydání nezákonného rozhodnutí, protože stěžovatel by byl povinen předepsat odvod subjektu, kterému zákon o ZPF takovou povinnost neukládá.

IV.

11. Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti souhlasil s krajským soudem, že se stěžovatel nevypořádal s námitkami žalobce dostatečně. Především se nezabýval námitkou, že městský úřad vydal rozhodnutí v době, kdy bylo správní řízení přerušeno. Rozhodnutí krajského soudu, podle kterého je povinným subjektem k platbě odvodu společnost Viktor Property, žalobce považoval za logické a správné, protože tato společnost se stala stavebníkem. Zákon č. 402/2010 Sb. nelze v posuzované věci použít, protože by došlo k nepřipustné retroaktivitě.

V.

12. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

13. Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí některou z vad, k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a uzavřel, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 4 s. ř. s. Mezi takové vady patří situace, kdy soud nevyrozuměl o probíhajícím řízení osobu, která mohla uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení podle § 34 odst. 1 s. ř. s., a neumožnil jí tak účastnit se řízení v tomto postavení (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2006, čj. 8 As 32/2005 – 81).

14. Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. jsou osobami zúčastněnými na řízení mimo jiné osoby, které mohou být přímo dotčeny zrušením správního rozhodnutí (nejsou-li účastníky), pokud oznámily, že budou v řízení uplatňovat práva osob zúčastněných na řízení. Aby dotčená osoba mohla soudu oznámit, že hodlá uplatňovat svá práva vyplývající z § 34 s. ř. s., je třeba, aby nejprve soud vyrozuměl potenciální okruh dotčených osob o tom, že soudní řízení probíhá. V posuzované věci krajský soud takto nepostupoval.

15. Předmětem řízení byla otázka, kdo je povinným subjektem k platbě odvodu za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu na pozemku parc. č. 275/223 v katastrálním území České Velenice. Krajský soud uzavřel, že povinným subjektem není žalobce, ale společnost Viktor Property. Z tohoto důvodu soud napadené rozhodnutí zrušil, aniž by vyrozuměl společnost Viktor Property o probíhajícím soudním řízení a vyzval ji k podání sdělení, zda bude v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení.

16. Nejvyšší správní soud nepochyboval, že se zrušení správního rozhodnutí mohlo dotknout práv a povinností společnosti Viktor Property, neboť krajský soud fakticky stěžovatele zavázal, aby v řízení vedeném z moci úřední uložil povinnost k platbě odvodu za odnětí půdy na pozemku parc. č. 275/223 v katastrálním území České Velenice právě této společnosti. Krajský soud proto postupoval v rozporu s § 34 odst. 2 s. ř. s.

17. Opomenutí krajského soudu znemožnilo společnosti Viktor Property účastnit se předmětného řízení a vyjádřit její stanovisko. Krajský soud jí nedoručil ani rozhodnutí ve věci samé, proti němuž by se mohla případně bránit kasační stížností. Vzhledem k tomu, že v posuzované věci krajský soud opomněl společnost Viktor Property již na samém počátku řízení, Nejvyšší správní soud nemohl jeho pochybení sám zhojit (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2011, čj. 8 As 49/2011 – 87).

18. Nejvyšší správní soud se proto nezabýval námitkami směřujícími k věcnému posouzení otázky, kdo má být povinným subjektem k platbě předmětného odvodu. Takové hodnocení by bylo předčasné s ohledem na shora uvedené pochybení krajského soudu, které znemožnilo jednomu z potenciálních povinných subjektů se k této otázce vyjádřit.

19. Výše popsané pochybení krajského soudu však nebrání Nejvyššímu správnímu soudu v posouzení námítky týkající přezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele, neboť tato otázka se sama o sobě nijak nedotýká práv společnosti Viktor Property. Nejvyšší správní soud nepřisvědčil krajskému soudu, že z rozhodnutí stěžovatele nebylo patrné, zda procesní námitky žalobce vyhodnotil jako nedůvodné, nebo se jimi opomněl zabývat.

20. V odvolání žalobce namítl, že městský úřad vydal rozhodnutí ve věci samé v době, kdy bylo řízení přerušeno. V tomto pochybení pak žalobce spatřoval zásah do svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 správního řádu.

21. V napadeném rozhodnutí stěžovatel připustil, že se městský úřad dopustil pochybení, pokud vydal rozhodnutí ve věci samé, aniž by žalobce vyrozuměl o tom, že v řízení se pokračuje. Dále stěžovatel popsal svůj procesní postup během odvolacího řízení, kterým na tuto vadu řízení reagoval. Dopisem ze dne 10. 12. 2012 stěžovatel vyrozuměl žalobce o podání společnosti Viktor Property a o možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Dne 14. 12. 2012 žalobce využil možnosti nahlížet do spisu a dne 19. 12. 2012 zaslal stěžovateli své vyjádření, v němž uvedl, že setrvává na svých argumentech (viz str. 3 rozhodnutí stěžovatele). Po věcném posouzení odvolacích námitek stěžovatel uzavřel, že vytýkané procesní vady by mohly být důvodem ke zrušení pouze tehdy, pokud by měly za následek zásah do práv účastníka. Stěžovatel zopakoval, že umožnil žalobci seznámit se spisem a zaslal mu vyjádření společnosti Viktor Property. Po dodatečném seznámení se s podklady žalobce nevzneshl žádné námitky, které by zpochybnilly úvahy městského úřadu a které by ovlivnily výrok rozhodnutí prvního stupně. Stěžovatel proto neshledal důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí (viz str. 5 rozhodnutí stěžovatele).

22. Výše shrnuté odůvodnění rozhodnutí stěžovatele odpovídá obsahu správního spisu a je z něj nepochybné, jakým způsobem stěžovatel reagoval na námitky žalobce uplatněné v rámci odvolacího řízení. Pokud stěžovatel připustil vadu řízení prvního stupně, tuto vadu napravil v rámci odvolacího řízení a svůj postup v rozhodnutí popsal s tím, že neshledal natolik závažný zásah do práv žalobce, který by odůvodňoval zrušení rozhodnutí vydaného v prvním stupni, nelze tvrdit, že z rozhodnutí není zřejmé, zda se stěžovatel opomněl předmětnými námitkami zabývat. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil krajskému soudu, že rozhodnutí stěžovatele bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

23. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že podle ustálené judikatury je třeba správní řízení posuzovat v zásadě jako jeden celek, vady rozhodnutí prvního stupně lze proto zpravidla odstranit i v odvolacím řízení, případně v řízení o rozkladu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, čj. 7 As 72/2006 - 167, ze dne 19. 11. 2009, čj. 1 Afs 88/2009 - 48, ze dne 8. 10. 2010, čj. 4 Ads 104/2010 - 76, nebo ze dne 4. 5. 2011, čj. 1 Afs 16/2011 - 55). Je-li vada řízení vedeného v prvním stupni plně zhojena v řízení odvolacím, není správní řízení jako celek stiženo vadou, která by způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2004, čj. 2 A 10/2002 - 269, č. 280/2004 Sb. NSS, ze dne 30. 11. 2010, čj. 9 As 37/2010 - 217, nebo ze dne 17. 1. 2013, čj. 8 Afs 17/2012 - 375, č. 2822/2013 Sb. NSS).

24. Nejvyšší správní soud shledal rozsudek krajského soudu nezákonným, proto jej zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§110 odst. 1. s. ř. s.). V něm tento soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

25. Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. září 2014

JUDr. Jan Passer
předseda senátu